

Sriyuts :—

- 167 B.W. Sivanna (Deodurg)
- 168 G. Sivappa (Chitaldrug)
- 169 N.R. Somanna (Periyapatna)
- 170 V. Srinivasa Shetty (Coonda-poor)
- 171 S. Subbaya Naik (Puttur)
- 172 T. Subramanya (Turuvekere)
- 173 B. R. Sunthankar (Belgaum City)
- 174 M.K. Surpur (Indi)
- 175 K. S. Suryanarayana Rao (Mysore City)
- 176 Sm. Sushilabai Hirachand Shah (Bagewadi)
- 177 Syed Easa (Raichur)
- 178 T. Taregowda (Sira)
- 179 L. H. Thimmabovi (Chick-magalur)
- 180 Smt. V.M. Vasantalata (Kumta)
- 181 Y. Veerappa (Holenarsipur)
- 182 H.V. Veere Gowda (Malavalli)
- 183 L.S. Venkaji Rao (Basavan-gudi)
- 184 G. Venkategowda (Palaiyam)
- 185 J. Venkatappa (Sidlaghatta)
- 186 Venkataramana Gowda (Puttur)
- 187 K.H. Venkata Reddy (Gauri-bidanur)
- 188 Smt. Vijaya Raghavendra Rao (Chitapur)
- 189 Virupakshappa (Shahpur)
- 190 A.R. Badri Narayan (Thirtha-halli)
- 191 N. Basuwant Raya (Yadgir)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನೂ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡದೇ ಇರುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಈಗ ಅವರು ಬಂದು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು.

MEMBERS SWORN.

Sriyuts—

- 192 Chandrasekhar S. Pateel (Aland)
- 193 G.S. Bomme Gowda (Mandya)
- 194 B. Baswant Rao (Sindhanur)
- 195 Bhimanna (Raichur)
- 196 T.K. Gangi Reddy (Chintamani)
- 197 G.M. Chinnaswamy (Biligere)
- 198 Mallikarjun Patil (Koppal)

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet at Three of the Clock.

*The House adjourned at Five Minutes past One of the Clock and reassembled at Five Minutes past Three of the Clock.*

[Dr R. NAGAN GOWDA (Temporary Speaker) in the Chair.]

Mr. SPEAKER.—Those who have not taken the Oath of Allegiance in the morning may come now and take it.

(None came forward)

## ELECTION OF SPEAKER.

Mr. SPEAKER.—We will now proceed to the next item of business on the agenda, namely, Election of Speaker. I will now call upon Sri A.V. Narasimha Reddy to move his motion.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY (Bangalore South).—I am not moving my motion.

Mr. SPEAKER.—I request Sri P. Mahadeviah to move his motion. The member is not here. Now I will request Sri Syed Esa to move his motion.

Sri SYED ESA (Raichur).—Mr. Speaker, Sir, I move:

“That Sri S. R. Kanthi be elected as Speaker of the Legislative Assembly.”

Sri VEERENDRA PATEL (Chincholi).—I second the motion.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That Sri S. R. Kanthi be elected as Speaker of the Legislative Assembly.”

*The motion was adopted.*

Mr. SPEAKER.—Sri Kanthi is elected as Speaker of the Legislative Assembly. (*Cheers*). Now I request the proposer and the seconder to lead Sri Kanthi to the Chair.

[Sri S. R. Kanthi was conducted to the Chair and he took the Chair]

## FELICITATIONS TO SPEAKER.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಭಾಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿದೆ. ತಾವು ಬೊಂಬಾಯಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಳೆದಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ಸಲ ಇದೇ ಸಭೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಈ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆಗಿನ ಅನುಭವವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ)

ನೆನಪಿಗೆ ತಂದೆಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರತೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಭವ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಸತ್ಪ್ರದಾಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಶಾಸನ ಸಮ್ಮತವಾದಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಹಿಂದಿನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃತ್ಯೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ತಾವು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಹೊಸಬರೇನೂ ಅಲ್ಲ; ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಗೆ ಬಹುವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಚನೆಗೆ ಏನೇನು ಸಾಕ್ಷಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೇಕೋ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೇನು ಬೇಕೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿದವರಲ್ಲ ತಾವು ಮೊದಲನೆಯವರೆಂದರೂ ಕೂಡ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ತಾವು ತಮ್ಮ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ, ನೈಪುಣ್ಯತೆಯಿಂದ, ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರುಯಾರು ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ್ದರೋ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಭುಜಕ್ಕೆ ಭುಜಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಂಥ ಮಹನೀಯರನ್ನು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಏರಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ಗೌರವಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಗಿದೆ. ತಮಗೆ ಈ ಗೌರವ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅನುಭವಪಡೆದಿರುವ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಏರಿಸಿ ನಾವು ತಮಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಈಗ ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿ ಈ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಏರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ 5 ಭಾಗಗಳ ಜನರು ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿರುವಾಗ ತಾವು ಇದುವರೆಗೆ ಬೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಬಹಳಕಾಲದಿಂದ ಇರುವ ಸತ್ಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅನುಮಾನ ಯಾಗಲೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಳೆದ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ನಿರ್ದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಾವು ಈ ಸಭಾಸದಸ್ಯರ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಯಾವಯಾವ ಸತ್ಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೇನೋ ಅವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವಪಕ್ಷದವರಾಗಿ ತಾವು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದರೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂಬುದು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ತಾವೆಷ್ಟು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರೆಂಬುದನ್ನು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಇಮಾಂಅವರೇ ಸವಿಸ್ತಾರ

ವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದವರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವಹಿಸಲು ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅಹರಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿಯೂ, ಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಹೃತ್ಯೂರ್ವಕವಾದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ದೇವರು ತಮಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು, ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೆಂದು ಅಶಿಸಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೃತ್ಯೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಪರವಾಗಿ ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿಶಾಲ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಈ ಮೈಸೂರು ನಿರ್ವಿತವಾದ ತರುವಣಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡ ಈ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಪ್ಲೆಂಬ ಅರಿವು ನನಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಗಳು, ಎಡರು ತೊಡರುಗಳು ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನೂ ಆ ಅರಿವಿನೊಂದಿಗೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಸ್ವರೂ, ನಿಪುಣಪಾತಿಗಳೂ, ಧರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ನೆರೆಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಧಾ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಗತಿಪರರೂ ಆದ ತಾವು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ತುಂಬನಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಂತರ ಯಾವ ಪಕ್ಷವನ್ನೂ ವಹಿಸದೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದಿ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನತತವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸ್ವಂತಅನುಭವವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅನೇಕರಿಂದ ಕೇಳಿ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ತನ್ಮೂಲಕ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೀರ್ತಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹರಡಲಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸತ್ಪ್ರದಾಯಗಳು ನೆರೆಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ, ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿದೆ ಎಂಬ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷದವರೆಲ್ಲರ ಪರವಾಗಿಯೂ, ಸಭೆಯವರ ಪರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇತರ ಗೆಳೆಯರ ಪರವಾಗಿಯೂ ತಮಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಫೀಸಿ ತಮ್ಮಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಈ ಕಠಿಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅರಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಶ್ವರನನ್ನು ವಂದಿಸಿ ತಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆರವನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ನಮಗೆ ನಿಪುಣಪಾತಿವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

\*Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—Sir; I have to congratulate you upon your election which is not only uncontested

but also unopposed I know you for the last five years when you were the Deputy Speaker of the Bombay Legislative Assembly. I have marked during those five years your conduct towards the members, especially towards the minority party. Here also I see that the strength of the Congress Party is practically three times more than that of the Opposition. Still, I hope that this side (Opposition), will not be forced to say that it is a 'steam roller majority'. In this infant democracy, it is within your power to protect and guide us in framing the laws and passing the resolutions, etc. I hope, Sir, that the opinion held by the Opposition will be given due weight by the Treasury Benches also and they will give due weight to your advice and our suggestion will not be thrown out merely because they are from this side. I wish, Sir, that during the coming five years in this Assembly we shall lay down principles which will be the guiding principles for all years to come. I conclude by congratulating you once again.

\*Sri MAHMOOD SHARIFF (Broadway-Bangalore).—Sir, I need hardly say how happy I am to have had this opportunity to join my voice with the previous speakers in felicitating you on your election to the Speakership of this august House. That you have been elected unanimously is a proof positive of the situation that you maintain a hold on the affection and the imagination of the peoples' representatives. This is so not only because of your appropriate capacity to hold the Speakership of this House but also for your personal characteristics. We have seen that for the last six months you have been holding this important office. You have conducted yourself, Sir, in a very exemplary manner. You have brought to bear on your office that impartiality and firmness along with the courtesy which is so necessary in such circumstances. Sir, there is no need for me to impress upon the minds of the members of this House that, so far as the Speakership is concerned, it is a very important office. It requires for a person holding

that office, spiritual, intellectual and mental excellence. We do hope—not only myself but also my other colleagues—and we are sure that during the next five years that you will be holding this office, you will conduct yourself in an exemplary manner.

There is nothing for me to say so far as the Speakership of the Mysore Legislative Assembly is concerned, but that it has developed traditions and conventions very much. It has been known, as a matter of fact, for its excellence of conduct. I do hope that with your experience as the Deputy Speaker of the Bombay Legislative Assembly as well as the experience you had during the past six months here, you are going to expand the conventions and traditions which the Mysore Assembly has already established. With these words, I join my voice with the previous speakers who have congratulated you on this occasion.

\*ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ (ಶ್ರವಣ ಬೆಳಗೊಳ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ತಾನೆ ಸರ್ವಾನುಮತ ದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದ ತಮ್ಮನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹೊಗಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅರ್ಥವಿದೆ. ತಮ್ಮ ಈ ಜಾಗ ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರೋಧಪಕ್ಷಗಳಿರುವಾಗ, ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಸ್ವೀಕರಣಗಿದ್ದು ಚುನಾಯಿತರಾದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಣಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು, ವಿವೇಚನಾ ಶಕ್ತಿ, ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಸ್ಥಾನ. ಈ ಮೈಸೂರಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥದು. ಅದರಲ್ಲಿ, ನಾನು ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಈ ಮೂಲ ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು, ಇತರ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಣ್ಯತೆ ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದು, ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ, ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಉನ್ನತವುಳ್ಳವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸ್ಪೀಕರರಾಗಿದ್ದು, ವಿಶಾಲ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಗಿರುವವರು. ಅಂಥವರು ಈ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಸ್ಪೀಕರಾಗಿ ಆರಿಸಿಬಂದಿರುವುದು, ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಘನತೆಗೆ ತಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ಈ ಗಣ್ಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಾವಿರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ನಿಕೃದ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಣಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಎರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ಅಸಹಕಾರಕ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು, ನಿರ್ಣಯಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಅಲ್ಪ ಕಾಲವಿಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ವಾದವಿವಾದಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.)

ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ನಾಯಕರು ಆಗಲೇ ತಮ್ಮ ವಿಶಾಲಾನುಭವವನ್ನೂ, ನ್ಯಾಯತತ್ವರತ್ನವನ್ನೂ, ಗಣ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆದಿದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಭಾಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸೇರಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪೈಕಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವವರೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳೆಲ್ಲರ ಹಾಗೂ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾದುದು. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ಸೌಜನ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡುಹೋಗುವುದಾದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇಡೀ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೇ ಹೆಸರು ಪಡೆದುದಾಗಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈಗ ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರುವ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿನವರು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷವೂ ನೋಡುತ್ತಿರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಂಬಲ ಸಿಕ್ಕುವಂತಿರುತ್ತದೆಂದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ನಾನು ಭರವಸೆ ಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆಂಚಪ್ಪನವರೂ ಇದೇ ಆಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ತಮಗೆ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿದಿವಸದ ನಿತ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ದಯಾಮಯನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ತಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಈ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅರಸಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ತಮಗೆ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರ ಪರವಾಗಿಯೂ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಪರವಾಗಿಯೂ ಸುಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಬಯಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕಿರೇ, ನಾವು ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಮೂರು ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರಮಾಣವಚನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿ ಕರೆತು ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆದೆಯು. ಇಡೀ ನಮ್ಮ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಎಮರ್ಜೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಯ ಹಿತಸಾಧನೆಗೋಸ್ಕರ ದುಡಿಯಲು ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ನೆರವಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಇದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ, ಇದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಜನತೆಯ ಹಿತಸಾಧನೆಯನ್ನೂ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಯನ್ನೂ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆರವಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಮಾಣ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಘನ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ನಮ್ಮ

ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಮಹಾಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಸಭೆಯ ಧೈರ್ಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ತರಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳ ಮುಖ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಳಸಬೇಕೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ನೆರವು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿರುವ ವಿಚಾರ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರಳಸ್ವಭಾವ, ಆಳವಾದ ಒಂದು ಭಾವನೆ, ಸೌಜನ್ಯ, ವಿಶಾಲಮನೋಭಾವ, ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆಂಚಪ್ಪನವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಗುರುತರವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಎಡರು ತೊಡರುಗಳು ಮತ್ತು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಆಂತಹ ಆತಂಕಗಳು ತಮ್ಮ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಬಂದಾಗ್ಗೆ, ತಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ, ಆಗ ನಾವೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಇಡೀ ಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗುಣವಾಗಿ ತಾವು ಯಾವೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಭೇದಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವವರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಲ ಕಡಮೆಯಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಮಿತ್ರರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸಹೋದರ ಭಾವದಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ನಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೂ ಸರಸ್ವರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರಾದ ತಾವು ತಮ್ಮ ನೆರವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಲು ತಮಗೆ ಭಗವಂತನು ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಲ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಶಂಕರಪ್ಪ (ಹೊಸದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪವಿತ್ರವಾದ

ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಸ್ಥಾನವೆಂದರೆ ಈ ಮಹಾಮೈಸೂರಿನ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನ. ಅಂತಹ ಸ್ಥಾನವನ್ನಲಂಕರಿಸಲು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ಸಭಾಕಾರ್ಯಕರಾಶಗಳನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ ತಮ್ಮಂತಹವರು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಪ್ರೀತಿ, ಮನ್ನಣೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ಪುನಃ ಇಂತಹ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಾನ ದೊರಕುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಭೇದಭಾವವೆಯನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಏಕೀಭಾವವೆಯಿಂದ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಕರಾಶಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಒಂದು ಸಮಾನಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ತಿಳಿದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಜೀವನಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದವು ಮೂರು—ತಿಸ್ಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನ, ಉಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ, ವಾಸಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ. ಇವು ಮೂರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ದೊರಕುವಂತಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಭಗವಂತನು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯನಿಷ್ಠೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಲು ತಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೆಂದೂ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂದೂ ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಹುಣಸೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈ ದಿನ ಈ ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಸರಾಸರಿಮತದಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತುಂಬಾ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತಾವು ಎರಡನೆ ಬಾರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಾವು ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಂಗಡಗಳ ಆದರ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ನವ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಯಾವ ತರಹದ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದು ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹವಾದುದು. ತಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಒಳಗಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವಿರೆಯಾದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅದು ಅಕ್ಷರಶಃ

ನಿಜ. ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರಶಃ ನಡೆಸುವ ವಿಚಾರ. ತಾವು ಬೊಂಬಾಯಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಹೆಸರನ್ನು ತಾವು ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನನಗೆ ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ಮಾವಲಂಕರ್ ಅವರ ನೆನಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿರಿದಾದ ಲೋಕ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು, ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದು ಎಲ್ಲಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಂಜಸವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಂತಹ ಮಾವಲಂಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾನರಾಗಿ ತಾವೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮೊದಲನೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅನಂತರ ಈಗ ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿ ಕೂಡ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದು ನವಮೈಸೂರಿನ ಎಂದರೆ ವಿಶಾಲ ಕರ್ಣಾಟಕದ ವಿಧಾನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅದೇಶದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರಿನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹರಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. "A worthy person in a worthy place" ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ತಾವು ಈಗ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಬಂದಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವನ್ನು ತರುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ದಕ್ಷತೆ, ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವ ಮುಂತಾದ ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳು ಮೈಸೂರಿನ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತಾವು ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅನಂತರ ನವ ಮೈಸೂರಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲರ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಗೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಪುನಃ ಎರಡನೆ ಬಾರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ತಮ್ಮಂತಹ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಲೋಕಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗಿನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಇಡೀ ಭಾರತದ ಜನತೆಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ತರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಆಗ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತದವರಾದ ಶ್ರೀ ಅನಂತಶಯನಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಎರಡನೆ ಬಾರಿ ಪುನಃ ಲೋಕ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ತಾವೂ ಕೂಡ ಈಗ ಎರಡನೆ ಸಲ ಪುನಃ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದು ತುಂಬ ಹರ್ಷ ತರುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಲೈಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದುದು. ಇಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರಹದ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಎಲ್ಲರ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರಗಳೊಡನೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿರುವ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ತಮ್ಮಂತಹ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ತಾವು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.)

ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು (ಫೋಟ್ ಅಫ್ ಕಾನ್ಫಿಡೆನ್ಸ್) ನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನು ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪ್ರದವಾದುದಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯವರಾಗಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ವೈಷಮ್ಯಗಳಿಗೂ ಎಡೆಗೊಡದಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಂಜಸವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸಿ, ಎಲ್ಲರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನೂ ಕಾಪಾಡುವಿರಬೇಕೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ದೇವರು ತಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಈ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್ (ಶಿವ ಮೊಗ್ಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕರಾಣಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ದಕ್ಷತೆ, ಸಹೃದಯತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯಗಳಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವವು ಅಚಂದಾರ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಪುನಃ ತಾವು ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಾ ಈ ಸಭೆಯನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯು ಬಹಳ ದೂರ ದರ್ಶಿತವಾದ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಪವಿತ್ರವಾದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ ಐದಾರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಾವು ಇಲ್ಲಿನ ಸೃಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆ, ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಆದರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತಾವು ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿದರ್ಶನ ಈ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ತಕ್ಕದಿಯ ಗುರುತನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಸಂಕೇತವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ತಾವು ಈ ತಕ್ಕದಿಯ ಗುರುತು ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಸಂಕೇತವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಬೇಕಾದುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ ಎಂದೂ, ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ತಾವು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ

ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಣಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯಕರಾಗುವರೆಂದೂ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಜನರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಹಾಯಕರಾಗುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಭರವಸೆ ಇದೆ. ದೇವರು ತಮಗೆ ದೇಶದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂದು ನಾನು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

[Sri B. R. Sunthakar (Belgaum) spoke in Marathi. His speech appears in the Appendix number to this Volume].

ಶ್ರೀಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದೀಯೆನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಏರಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಕಳೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ತಾವು ನ್ಯಾಯತತ್ವರತೆಯಿಂದ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ವಂದಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಉಮ್ಮೇದವಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದವರು ಅವನ್ನು ಪಾಪನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲೇಬೇಕು. ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ತಾವು ಈ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಏರುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಾವು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುತ್ತೀರಿ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು ಯಾವ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಈಗಲೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ನಾವು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯನಾಯಕರು ಯಾವ ಒಂದು ಸನ್ಮಾರ್ಗವನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೇ ನಾವೂ ಕೂಡ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಮಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ವನ್ನೂ, ತಮ್ಮ ಮುಖವನ್ನೂ ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಚರಿತ್ರೆಯ ಒಂದು ವಿಷಯ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ವಿಕ್ರಮರಾಜನ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಅವಿದ್ಯಾ ವಂತರಾಗಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಾಗಲಿ ನ್ಯಾಯತತ್ವರತೆಯಿಂದ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೂಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ವಿಕ್ರಮನ ಪಟ್ಟಣ ಹಾಳಾದಮೇಲೆ ಅವನ ಸಿಂಹಾಸನ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ, ಒಂದು ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಳದೊಳಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ದನ ಕಾಯುವ ಹುಡುಗರು ಆ ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ (ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ) ಕುಳಿತು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ

ಅವರು ಕುಳಿತ ತಕ್ಷಣ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೂ, ನಣ್ಣು ವಯಸ್ಸಿನ ಪ್ರಪಂಚದರಿವಿಲ್ಲದವರಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತರಂತೆ ನ್ಯಾಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಯಾರೇ ಬರಲಿ, ಪೀಠದ ಮಹಿಮೆಯ ಸತ್ಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ ಮೈಸೂರಿನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗುವ ಶಕ್ತಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ದಿನದಿಂದ ತಮಗಿದೆ. ಆ ಪೀಠದ ಘನತೆ, ಗೌರವ, ಬಾಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನೇಕವಾರಿ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಭೂತವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕಳೆದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆತಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ತಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವವರು. ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿತರಾದ ತಕ್ಷಣ, ಅಧ್ಯಕ್ಷಗಿರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ತಾವು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೀರೋ ಅದರಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತೀರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೋ ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ತೊರುವನೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವುದು ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವ. ಆ ರೀತಿ ಪಕ್ಷ ಪಾತಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ವರ್ತಿಸಲು ದೇವರು ತಮಗೆ ಸಕಲ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನೂ, ದಕ್ಷತೆ, ಕಾರ್ಯ ತತ್ಪರತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯತತ್ಪರತೆಯನ್ನೂ ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ, "ಕಾನೂನಿಗಿಂತ ಸತ್ಪಂಪ್ರದಾಯ ಹೆಚ್ಚು" ಅದ್ದರಿಂದ ಸತ್ಪಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡುಹೋಗಲು ದೇವರು ತಮಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU (Cubbonpet).—Mr. Speaker, Sir, it is not given to many to hold the high office of Speaker. But what is more striking in the Speaker, as I construe is this. It is not that I am enamoured that you preside over a body of 208 people. What you see before you, is a direct contact but I would like to forget this and picture that which you do not see before you, because what matters is the millions of people that we represent. Any decision that you take is a decision in favour or against the millions whom we represent. In brief, it is democracy and you are the protector of democracy,—if we extend it a little further—of those privileges of the people and that is more important and vital. Therefore, if there is any shortcoming, I am afraid it may result in the millions of people being ignored. We hold you as the protector of this great democracy—may I call it, the parliamentary democracy—

and therefore on you rests the highest prerogative of protecting the cumulative effect of what we call the democracy of the entire State. We may differ in parliamentary methods from various bodies in the international sphere, but whether it is in the parliamentary field or in our economic policies, you have got the discretion of giving the highest priority. We may come forward with so many plans, First Year, Second Year, etc., giving priorities to so many industries and so on. Here also you direct us in the session with its programme. You weigh as to where we are to give priority. Even the economic prosperity of the Mysore State depends to a great extent on how you lead us in the House and how you emphasise your priorities. Therefore, in that way I consider the place that you hold is not merely a simple presidential chair, but I consider you as one who can guide us not merely in protecting the rights of our people, in safeguarding the prerogatives of the people, but also in leading us in the ways in which we can prosper. We look forward to you not merely to build up conventions that can lead us as a State, but we look upon you also as one who can give us prosperity. I wish you all success in this endeavour.

\*Sri J. H. SHAMSUDDIN (Honnawar).—Mr. Speaker, Sir, I rise to join in the congratulatory speeches that have been made here on your election to the office of Speakership. I know you from a long time. My association with you from the student life and as a Parliamentarian in the Bombay Assembly, not only as Deputy Speaker but as Parliamentary Secretary, makes me feel confident that you will discharge your functions as Speaker in this august House not only satisfactory to the party you belong to but also to the whole House. I know that you now belong, after the election, to the whole House and not to the party to which you belonged formerly. I am satisfied with the expressions made by the Opposition that when you were the Speaker during the last six months, you conducted yourself so well that you inspired in them confidence and that their rights and privileges would be

(SRI J. H. SHAMSUDDIN.)

equally protected. You being the custodian of the rights and privileges of the House will so protect them that there will be no room for anybody to be dissatisfied so far as the rights and privileges are concerned. I share with all the members of the House in congratulating you and I feel confident that the linguistic minority from Belgaum which has given expression to unjust and ill-founded grievances will also receive the same protection that any minority or any group may receive in this House at your hands.

\*ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ತೇಶ್ವರ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂಥ ಪೀಠವನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯುಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಮೇಲೆ ನಾನು ಮೊದಲನೆಯಬಾರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಬಂದವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ, ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು, ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯನ್ನು, ತಮ್ಮ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನೋಭಾವವನ್ನು, ತಮ್ಮ ಸತ್ಯಸಂಧತಾ ನಡೆವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮುಖೇನ ಹಾಗೂ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮುಖೇನ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ತಮ್ಮಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸತಕ್ಕ ಸುಯೋಗ ನನ್ನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹರಿದುಹೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾದಮೇಲೆ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಐದು ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಮೈಸೂರಿನ ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್ ಮೈಸೂರಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆಯನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲರ ತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಾದಮೇಲೆ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದ ತರುವಾಯ ಈ ದಿವಸ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಾವು ಈ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೈಸೂರಿನ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಆನಂದ ಫುಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸ್ವಾಮಿ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ತಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮುಖೇನ ಓದಿ, ಕೇಳಿ, ಆನಂದಪಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ಪೀಠವನ್ನು ನೀವೇ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಅಧಿಕಾರ ದಪ್ಪರುವ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಿರುವ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಡೆಯುವ ಘರ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರ ಹೊಡೆತದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವ ರಕ್ಷಣಾಕವಚವಾಗಿ ತಾವಿರುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಕೀರ್ತಿಹೆಚ್ಚಲಿ, ಈ ಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳು, ಕಾರ್ಯ ಕರಾಪಕಳು ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿರುವಂತಾಗಲಿ, ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ತಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಲೋಕಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವ ಕಾಲ ಒದಗಲಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರು ತಮಗೆ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ

ಕರುಣಿಸಲಿ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಒಂದು ತೆರದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಕ್ಷಪಾತ ತೋರದೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಸತ್ಯ ಸಂಧತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ, ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಗೌರವಗಳು ಇಮ್ಮಡಿ ಯಾಗಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಶಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಹರು, ಎಷ್ಟು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಆಯ್ಕೆಯೇ ಅದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಹೋರಾಡಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ, 1946ರಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಮೇಲೆ, ತಮ್ಮನ್ನು ಹೆಸರಾಂತ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟೇರಿಯನ್ ಎಂದು ಅರಿತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆ ಸಭೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿದುದು ಮತ್ತೊಂದು ನಿದರ್ಶನ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರಲೇಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ನಮದ್ದೇಶ ದಿಂದ ನಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಕೂಡ ಯಾವ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಏರ್ಪಡಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿರುವುದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಇಚ್ಛಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಮತೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣೆಯ ನಂಬಿಂಥದಲ್ಲ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ, ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಹೋರಾಡಿದ್ದರೋ ಅಂತಹ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುವ ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯೆಂದು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಚುನಾವಣೆಯ ನಂಬಿಂಥದಲ್ಲ ನಮಗೇನಾದರೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾದರೂ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಾವೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು, ಸಭಾನಾಯಕರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ದಿವಸ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಭಾನಾಯಕರು ಹಿಂದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕುಂಠಿತವಾಯಿತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗಲೂ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಮಗೆ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಸಭಾನಾಯಕರು ತಮ್ಮನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಭಾನಾಯಕರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆ ಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಸಭಾನಾಯಕರು ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪ ನವರು ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ

ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೂಡ ಅವರು ಕೋರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ದುರಾಶೆಯಿಂದ ಆ ಮಾತನ್ನು ಈಗ ಹೇಳಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಪಕ್ಷದ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದಲೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದಲೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ದ್ವಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ; ತಾವು ಉಭಯಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಸಮನಾಗಿ ನೆರವಾಗುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ಬಡಾಬಂಡಿತವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ತಮ್ಮ ನೆರವು ಬಹು ಅವಶ್ಯಕ. ತಾವು ಹಿಂದೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ತಮಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಮಹತ್ವಾಂಕ್ಷೆ ಇತ್ತು. ಅದರಿಂದಲೇ ತಾವು ಬೊಂಬಾಯಿ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಕರ್ಣಾಟಕದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ “ಕಂಠಿ ವರದಿ” ಎಂಬ ಹೆಸರಾಂತ ವರದಿಯನ್ನು ಬರೆದು ತಮಗೆ ಈ ಮಹಾಮೈಸೂರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ ಇತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ತಾವು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಅಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇದ್ದುಲ್ಲದೆಯೆಂದು ನಾನು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರೂ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

[Sri L.B. Birje (Khanapur) spoke in Marathi. His speech appears in the Appendix number to this volume.]

\*ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್ (ಭದ್ರಾವತಿ).—

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಈ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಅಹಿತಯ ಬಗ್ಗೆ ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹವಾದವುಗಳು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಸದವಕಾಶ ನಮಗೆ ದೊರೆತದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಹಿತವನ್ನೂ ತಾವು ಕಾಪಾಡುವಿರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಂಧುಗಳು ತಾವು ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಉಪಸಭಾಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ತಾವು ಈ ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿರುತ್ತೀರಿ. ಆ ಕಾರಣ ಈ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಐದು ಲಕ್ಷ ಜನತೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು, ಅವರ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ, ಹಾಗೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ತಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸು

ವಿರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ದೇವರು ತಮಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಅಯುರಾರೋಗ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ, ನನಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬಲ್ಲೆ. ತಾವು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಪ್ರಾಂತರಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಧರಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ದಿವಸದಿಂದಲೂ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಬಲ್ಲೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನೂ ಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯವನ್ನು ನಾನು ಕೇವಲ ನಾರಾಯಿ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆನು. ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕಂಥ ಭಾಗ್ಯ, ತಮ್ಮೊಡನೆ ಕರೆತು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ನುಯೋಗ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ದೊರೆಯಿತು. ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ತಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವೂ ಸಮಾಧಾನವೂ ಉಂಟಾಯಿತು. Face is the index of mind ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಹೃದಯವೂ ಸರಳವಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ತಮ್ಮ ನಗು ಮುಖ, ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ, ಉದಾರ ಸ್ವಭಾವ, ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯತತ್ವರತೆ ಬಹಳ ಅಮೋಘವಾದವು. ತಾವು ನಮ್ಮ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಬಹಳ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ತಾವು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬಹಳ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಕೀರ್ತಿಯ ಫಲವಾಗಿ ಈ ನವ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಆದರಲ್ಲೂ ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಹೊಗಳಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗತಾನೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ತಾವು ನಿಪುಣತೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವಿರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿತು ನುರಿತ ಅನೇಕ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದುಳಿದವರಿದ್ದಾರೆ, ಅನುಭವಿಗಳೂ ಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರಿಯಾದ

\* \* \* \* \* ಅನುಭವವಿಲ್ಲದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಮವಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರೊಂದಿಗಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾನೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಜಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.)

ಅಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಉತ್ತಮವಾದ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವ ಸುಯೋಗವು ತಮಗೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ವೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿತರುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ತಮ್ಮ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ ಈ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಶ್ರೀ ಬದರಿನಾರಾಯಣರವರು ಈಗ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಾವು ವರದಿಯಲ್ಲಿ expunge ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

Sri A. R. BADRI NARAYAN.—A word of clarification, Sir. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬದ್ಧವಾದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಾನು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಹಾಗೆ ತಿದ್ದಿ ಪಡೆದಿರಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, Sri Badri Narayan only paid compliments ; he only meant 'innocent members.'

Mr. SPEAKER.—I will look into the Proceedings and expunge the remarks.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಹೊಗಳುವುದು ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವವಲ್ಲ ; ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞನ ಒಂದು ವಚನ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. “ಎನ್ನ ಹೊಗಳಿ ಹೊನ್ನ ಶೂಲಕ್ಕಿದ್ದರಯ್ಯ” ಎಂದು. ತಾವು ಈ ಹೊತ್ತು ಇಡೀ ಇಸ್ರೂರು ಲಕ್ಷ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದೊಡಗೂಡಿದ ಈ ಸಭೆಯ ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಹಿಂದೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಗಳಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ನಾರ್ಕಾರು ತಿಂಗಳು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಈ ಸಭೆಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಈಗ ಮತ್ತೆ ಅರಿಸಿಬಂದಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಸತ್ಯರ್ಮದ ಫಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ದಕ್ಷತೆ, ಯೋಗ್ಯತೆ ಇವೂ ಸಹ ತಮಗೆ ಈ ಸ್ಥಾನ ದೊರಕಿಸಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ತಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ವರಾದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನದಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಇಡೀ ಜನತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ತಾವು ಸತ್ಯ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು, ಧರ್ಮದ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಾವು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಭಗವಂತನು ತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂದು

ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY (Bangalore South).—Sir, I move for closure.

Mr. SPEAKER.—As there are a number of members who want to speak, I do not know whether I should accept the motion for closure. I shall however, restrict the time for speeches. We shall have these speeches only for half-an-hour more. At 5 o'clock we shall close. Of course, I will require much more time for reply, but I shall be as short as possible.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಒಂದು ನಿಯಮವೇನೆಂದರೆ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಉಳಿದ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಆಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಮರೆಯುವ ಸಂಭವವಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅದು ತಿಳಿಯದೆ ಇರಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಂಗಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರೂ ಕ್ರಾಸ್‌ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಾರ್ಕಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ರಾಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಗಂಟೆ ಹೊಡೆದು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸ, ಏನೂ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಪೋಟ್ (ಸದಲಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಒಮ್ಮೆ ತಂದಿದ ಅರಿಸಿಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸದ್ಗುಣಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸದ್ಗುಣಗಳು ಸರ್ವರಿಗೂ ಪೂಜ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರುವ ತಮ್ಮನ್ನು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ವಿಶಾಲ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರುವ ತಮ್ಮನ್ನು, ಎರಡನೆಯ ಸಲ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವುದು Parliamentary System of Democracy. ಈ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಪಕ್ಷದವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಲಿ, ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಕೀರ್ತಿ ಬೆಳಗಲಿ, ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ|| ಸರ್ದಾರ್ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೋರ್ (ಬಿಜಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಬಹಳ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ತುಂಬ ಸಂತೋಷ

ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಬಲ್ಲೆ. ತಾವೂ ನಾನೂ ಒಂದೇ ಊರಾದ ಇಲಕಲ್ಲ ಊರಿನವರು, ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ಬೆಳೆದವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ನಡುಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 'ಕಾಂತ್ರಿ' ಎಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕಾಂತ್ರಿ ಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನು ನೀಡಲಿ, ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ (ಹಡಗಲಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದಿನ ದಿವಸ ತಾವು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಸಂತೋಷ ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯ ಮತ್ತಾವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, 1953 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮದರಾಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ತಾಯಿನಾಡಾದ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿದ್ದಾಗ, ಇತರ ಕನ್ನಡ ಬಾಂಧವರು, ಬಿಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಮೈಸೂರು ದೇಶದೊಳಗೆ ಸೇರಲಿರುವುದು ಕರ್ಣಾಟಕರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಬಯಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ಇಂದು ಕರ್ಣಾಟಕರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರರ ನಾಡಾದ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಹಕ್ಕ ಬುಕ್ಕರ ವಂಶಸ್ಥರೂ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರೂ ಆದ ನಮ್ಮ ಬಿಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀ ನಾಗನಗೌಡರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅರಶತ್ವರೇ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೂತನ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಎನಿಸುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಲು, ನಾಂದಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬಿಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮರಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ ಮಠದ ಪಾಟೀಲರಾದ ನನಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂತೋಷ ಇನ್ನಾರಿಗೂ ಇರಲಾರದೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕನಸು ಇಂದು ನನಸಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಪರಿಚಯ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೆ. ತಾವು ಅನುಭವವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಈ ವರ್ಷವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದವರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನೇಕರು ಇದನ್ನೇ ಅತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಾನಿನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾವು ಇಂದು ಮತ್ತೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದ ಕ್ಯಾಂಗ್ರಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನೂ, ಗೌರವಗಳನ್ನೂ, ಕಾದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀರೆಂದು ಆಶಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಮಾತಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಿಂಧಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಾವು ಈ ಮಹತ್ವವಾದ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಕ್ಯಾಂಗ್ರಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ಕೆಲಸ, ಎಂದರೆ, ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡುವ

ಈ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಭೆಯ ಕೆಲಸ, ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹರಿದುಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೂಡಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಈ ಸಭೆಗೆ ತಾವು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದು ಈ ಗದ್ದುಗೆಗೆಳಿರುವುದು ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ. ಈಗ ನಾರ್ಕುರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ತಾವು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು ಮಹತ್ತರವಾದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೀರೆಂಬುದನ್ನೂ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಮೆಚ್ಚಿ ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ತಾವು ಅವರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಈ ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ—ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಹಿತ ಸಾಧನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುವುದು ಕೂಡ,—ಆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರು ಆಳವಡಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು Pass ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಸೂತ್ರಧಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಈ ಚರ್ಚಾಕೂಟ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ, ಹಿರಿತನದಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಬೇಕು; ಅದರಿಂದ ದೇಶದ ಕ್ಷೇಮಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಆಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಕೀರ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಎರಡು ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡ ಜನಾಂಗದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕು. ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಸಾಧನೆಯಾದೀತೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾ ತಾವು ಇಂದು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದದ್ದು ಕ್ಯಾಂಗ್ರಿ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಆರ್ಪಿಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri G. VENKATE GOWDA (Palaiyam).—Sir, I wish to associate myself with all the sentiments that have been expressed about you. You are aware, Sir, that many of us are youngsters and newcomers to this Assembly and hence we seek your guidance. Being youngsters and inexperienced in the field of parliamentary democracy, we expect that you will lean in favour of us. What we require badly in the present state of affairs is an atmosphere of cordiality and goodwill and we are sure that you will see that such an atmosphere prevails. You can also expect our support in this regard. Many of my friends have already pointed out that they have heard much about you and I may say that we have also heard much about you and your distinguished personality. Many of my friends have already pointed out the remarkable way in which you have distinguished yourself during the last occasion and it is but proper that the Congress Legislature Party has chosen

(SRI G. VENKATE GOWDA.)

you unanimously to preside over this high office. With these words, I once again express the wish that you will be pleased to guide us, the youngsters and newcomers, in the field of parliamentary democracy. We have no doubt whatsoever that you will be impartial in the discharge of your duties and we may assure you, Sir, that you will have our support in that task. May God bless you and may the Almighty give a distinguished person like you the necessary strength to see that the dignity of the House is maintained. Thank you, Sir.

[Sri Balwant Rao Dev Rao Khanapurkar (Bhalki) spoke in Marathi. His speech appears in the Appendix number to this volume].

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಚಾಮರಾಜನಗರ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಅತ್ಯಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಳೆದ ಐದು ತಿಂಗಳಿಂದ ತಾವು ಈ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿ ಇದರ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದೀರಂದರೆ ಅತಿಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪಾಟಿಗಳೂ, ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವುದು ಅಪೂರ್ವ. ಈಗ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದು ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಗಿದ್ದ ಕೊರತೆ ತೀರಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ಬಂದ ರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಪಾಟೀಲರು ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ಆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ತಮಗೆ ಸೂಕ್ತರೀತಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ತಾವು ಕಳೆದ ಐದು ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಸರ್ಕಾರ ಪಕ್ಷದವರು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನಮಾಡಿದಾಗ ತಾವು ಉಭಯಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಸೇರಿದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಒಳಗುಂಪಿಗೂ ಸೇರದೆ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವಾಗ ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ತಾವು ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು

ತಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ದೇವರು ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳು ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ (ಮಂಡ್ಯ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿವಸ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದರೂ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಒಂದು ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ನನಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದೆಂದೂಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು. ಸಂತೋಷ. ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಇಷ್ಟಪಡದವರು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರವ ನಿಷ್ಠೆ, ಸೇವಾತತ್ವ, ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದ್ದಷ್ಟು—ಇವುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಾರಿ ನಾನು ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ! ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ತಾವು ಈ ಮಹಾಸಭೆಗೆ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಚುನಾಯಿತರಾದರೋ, ಅಂತಹ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಇಂತಹ ಪದವಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಗುಣಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ನಡೆಸದೆ, ತಮ್ಮನ್ನು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವಂತಹ ದೂರದರ್ಶಿತ್ವವುಳ್ಳವರು ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಹತ್ತರವಾದುದು. ಹಿಂದೆ ತಾವು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದಾಗ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ತಾವು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಅದೇರೀತಿ ಪಕ್ಷಾತೀತ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಸಲಿರುವ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ದೀನದಲಿತ ಸೇವೆಮಾಡಲು ಸರಿವಾಗುವಂತೆ ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯವನ್ನೂ ದಯಪಾಲಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ (ಪುತ್ತೂರು ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಮ್ಮ ಪರಿಚಯವು ಸಿಕ್ಕಿತು. ತಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೆ ತಮ್ಮ ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂತು. ತಮ್ಮ ಸರಳತೆಯೇ ಇವೊತ್ತು ತಾವು ಏನೊಂದೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಬಹು

ನುಗಮವಾಗಿ, ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅದು ತಾವು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಪದವಿಗಳಿರಲು ಭವಿಷ್ಯ ಲಕ್ಷಣ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷ ಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನುಸೂತ್ರವಾಗಿ, ನುಗಮವಾಗಿ ನೆರವೇರಲು, ದಕ್ಷರಾದ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾದ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಲಂಕರಿಸಿರುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭೂಷಣಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮುಂದಿನ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಸರ್ಕಾರೀ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೂ, ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಲೂ ನುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತು ನುಗಮವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಲು ತಮಗೆ ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದ ಭಗವಂತನು ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸುಖ ಸೌಖ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡಲ ಎಂದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—Mr. Speaker, Sir, I would like to associate myself with many friends here who have congratulated you on your unanimous election. I had not the privilege of knowing you personally and in addition I have been new to this House. Further, belonging as I do to a political school of thought which has a distinctive character in our State, I had certain initial fears about my rights. But when I see so many felicitations from all sides here,—there are overwhelming felicitations, there is overwhelming appreciation of your sense of impartiality, your sense of fair-mindedness, your genial temperament—I have no room for entertaining any doubt about our rights and privileges. To safeguard the interests of members, and to manage the affairs of the Assembly with so many rules and procedures, belonging at the same time to the Ruling Party, i.e., the Congress Party call for a certain amount of dexterity which you possess in abundance. Sir, I once again thank you for giving me an opportunity in joining myself in paying these felicitations.

\*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಫ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ (ತುಮಕೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೊಗಳುವುದೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಆ ಹೊಗಳಿಕೆಯಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಗೌರವವು ಅಷ್ಟಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ನ್ಯಾಯ, ನಿಷ್ಠೆ, ನಿಸ್ಪೃಹತೆ—ಇವು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಗಳುವುದು ಬಹಳ ಪಾಪ. ಇಂತಹ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಯಾರಲ್ಲದೆಯೋ ಅವರಲ್ಲರೂ ಜನತೆಯ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗ

ಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಬೇರೂರಿವೆ. ತಮ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕೊಂಡೆ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ನಾನು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸ್ವೀಕರ್ ಶ್ರೀ ಕಂಠಿ ಎಂಬವರು ಯಾರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಪರದೇಶದ ಅನೇಕ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಬಂದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಹಾಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದಾಗ ನನಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ; ಅನಂತರ ಪರ್ಮಿಟ್ ದೊರೆತು, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇಷ್ಟೇ ಇದ್ದಾರಲ್ಲ, ಇವರು ಹೇಗೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಮೂರ್ತಿ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಕೀರ್ತಿ ದೊಡ್ಡದು ಎಂಬ ಗಾದೆಯನ್ನು ಆಗ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಕೆಲಸವೇ ದೇವರ ಕೆಲಸವೆಂದು ಬರೆದಿದೆ. ಅದು ಯಾರು ಬರೆದರೋ ಮತ್ತು ಯಾರು ಬರೆಸಿದರೋ ಅವರಿಗೆ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಭಾವಿಸಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಅಚಲವಾದ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ದೈವಭಕ್ತಿ ಎಂಬವು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾವು ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಹೋದರೂ ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳ, ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಪದವಿ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸ ವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೈನೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ನಮ್ಮ ಈ ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಇಡೀ ಭಾರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಭಗವಂತನು ತಮಗೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ದಯೆ ಪಾಲಿಸಲ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟೇಗೌಡ (ಆರಕಲಗೂಡು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿ ತಾವೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠ ವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿ, ದಕ್ಷತೆ, ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕವರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನ್ಯಾಯವಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೆಂದು ಹೇಳಿ ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ

(ಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟಿಗೌಡ.)

ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಾವು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಿರಿಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಶಿವಬಸಪ್ಪ (ರಾಮದುರ್ಗ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಇಷ್ಟತೃಪ್ತವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡೆ. ತಮ್ಮ ಶಾಂತಿಸ್ವಭಾವ, ಸೌಜನ್ಯತೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಭಾವನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತಾವು 1937ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ ದಿನದಿಂದಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದಲ್ಲರಲಿ, ಎರೋಧಿ ಪಕ್ಷದಲ್ಲರಲಿ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ನಾಡಿನ ಘನತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ನಮಗೆ ತಾವು ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಶಾಂತರೀತಿ, ಘನತೆ, ಸೌಜನ್ಯತೆ, ಸಹನೆ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಿರಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಗುಣಗಳು. ಅಂತಹ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವುದು ನನಗೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಷಿಯರಿಗೂ ಬಹಳ ಆನಂದದಾಯಕವಾದ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣಸಹಕಾರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀಡುವಿರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುವ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲಾಷನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯವು ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಇನ್ನೂ ಸೇರದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಕೂಡದು. ಅವುಗಳು ಪೋಲಾಪುರ, ಅಕಲ ಕೋಟೆ, ರಾಯದುರ್ಗ, ಮಡಕಸಿರ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲವೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡ ಜನಗಳು ನಮ್ಮ ಈ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಸೇರಲು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಯಾದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವವೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ತಾವು ಈ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಹತ್ತೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ತಾವು ಅರ್ಹರು ಎನ್ನುವುದು ತುಂಬಾ ಈ ಸಭೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಗುಂಪಿನವರು ಯಾರನ್ನೂ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸದೆ

ತಮ್ಮನ್ನೇ ಚುನಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಆಶಾಭಾಯಕವಾದ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಭಾವನೆಯ ಮನೋಭಾವವು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ತಾವೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷರು, ಮನೋವೈಶಾಲ್ಯವುಳ್ಳವರು, ನಿಷ್ಪಕ್ಷ ಪಾತಿಗಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಲು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಭಾಷಣಗಳೇ ಸಾಕು ಮತ್ತು ತಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನುಗ್ಗುಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಿರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಪರಿಚಯ ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೆ. ಈ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಒಂದು ಗೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ನೀವೂ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಗುಣಗಳು ನನಗೆ ಕಂಡುಬಂದವು. ಅಂತಹ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕಾಲ ಮತಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಕಾಲವಾಗಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತೂರ್ವಕವಾದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಹರ್ಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

\*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ದಾಸಪ್ಪ (ಹಾಸನ).— ಈ ದಿವಸ ತಾವು ಎರೋಧವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಾಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಿರೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ, ನನ್ನನ್ನು ತಾವು ಪುನಃ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿ ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಹಾಗೂ ಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಗುಣಗಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ನವರು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು, ಅದೇನೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ ಯೆಂದರು. ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಲಿ, ಅದಕ್ಕೇನೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಾವನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಒಂದು ಭಯವಿದೆ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಬಹಳವಾಗಿ ಗುಣಗಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನೋ ಅವನ ತಲೆ ತಿರುಗಬಹುದೆಂಬ ಒಂದು ಭಯವಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರಮಾತ್ಮ ಮಾಡದಿರೆಂದು ಆತನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ತಾವು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆರುತಿಂಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ನನಗೆ ಈ ಸ್ಥಳ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ಆರೋಪ ಬರ

ಬಾರದು. ಶ್ರೀ ಅನಂತಶಯನಂ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅಸಿಲ್ಲದಾಗ ದೆಹಲಿಯ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹಾಕಿ "ಸಂಭವಾಮಿ ಪದೇ ಪದೇ" ಎಂದು ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಆ ತರಹ ಅಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವ ಮನುಷ್ಯ. ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಕಂಟನ್ಯೂಡ್ ಪ್ಯೂಗೈಸ್ ಇರುವ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವನು ನಾನು. ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಈ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದದ್ದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟದೆ ದೇವರನ್ನು ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಅಮೇರಿಕ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಆ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಲಕ್ಷ್ಯ ಬಹಳವಾಗಿ ಎದುರುಪಕ್ಷದವರೇನೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಮಾನವಾದ ತತ್ವದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೂಕಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯುಳ್ಳವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿ, ಅವರಿಗೇಕೆ ನಿರಾಶೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ನನಗೂ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ, I am partial to the opposition to some extent ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಆ ಭಾರ್ಜನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕರಾಶಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು, ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಕಣವೇಷವೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ಬರಬೇಕು. ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಯಾರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಸಭೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಈ ದಿವಸ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದುಬಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ; ಅವರು ಒಬ್ಬ ಉಮೇದುದಾರರನ್ನು ಕೂಡ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಪರೀಕ್ಷಿಸೋಣ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಿಗೆ ಬರಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಆ ಭಾವನೆಗೆ ಎಡೆಗೊಡದೆ ಸತ್ಯಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಸರಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲದೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಉಳಿದವರು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತೆಂದು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಅದು ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ 1952ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುದು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಶ್ರೀ ಮುರಾರ್ಜಿ ಭಾಯಿಯವರು ನನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಜಿಜ್ಞಯವರನ್ನೂ ಕರೆದು ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಹುದ್ದೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಹುದ್ದೆ ಖಾಲಿಯಿದ್ದ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಹುದ್ದೆಗೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಮುರಾರ್ಜಿ ಯವರು ನನ್ನನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಜಿಜ್ಞಯವರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ನಾನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು; ಆಗಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ

ನನಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನೂ, ಶ್ರೀ ಜಿಜ್ಞಯವರಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಸನ್ನಿವೇಶ ಈಗ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. 1952ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಆದಾಗ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಆ ದಿವಸದಿಂದ ಅದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿತ್ತು; ಈಸಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಾದಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೂ ನನಗೂ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ, ಅದರಮೇಲೆ ನಾನು ಲೇಡರ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ವಂತೆಯೂ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಲೇಡರ್ ಆಗುವಂತೆಯೂ ಒಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು. ಪಾಪ! ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸಂಬಂಧ ಹೇಗಿದೆ ಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ವಿಶೇಷ ಗೌರವವಿದೆ; ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯರು ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಗೌರವವಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನಾನು ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅದೇ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀ ಕಂಠಿಯವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಪದವಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರು ಸ್ಪೀಕರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಬರೆದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಒಂದುತರಹ ನಗು ಬಂತು. ಹೇಗೆ ಆ ರೀತಿ ಊಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ತಿಳಿಯದು. ಅದು ತಪ್ಪೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ನನಗಂತೂ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿರಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದ್ದೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಸ್ಪೀಕರ್ ಆಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರೀಡ್(ಷ್) ಬರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಈಗ ದೊರೆತಿದೆ. ಇಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವನ್ನು ಟ್ರದ್ಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಈಗ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ನಾರ್ವೆದೂ ಜನರು ಯಾರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾಮಕರಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸರಳವಾದ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಪರ್ಧಿಸದಿದ್ದು ಧಕ್ಕಾಗಿದೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವದ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆಸಹ ನಾನು ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ನನಗಿಂತ ಎರಡುಪರ್ವ ಚಿಕ್ಕವರು. ಅವರಿಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ; ಅದು ತಪ್ಪೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1952 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಅದಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಧಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಅವರು ನನಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರಬರೆದು ನಾನು ಶ್ರೀ ಕುಂಟೆಯವರಿಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕವನೆಂದೂ ಸಭಾಪತಿ ಮತ್ತು ಉಪಸಭಾಪತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ತರುವಂತೆ ಶ್ರೀ ಮುಲಿಂಗಾರ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಫಿರೋಜಿಯರವರಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು; ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಪಾತ್ರರಾಗುವಿರಬುದನ್ನು

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

ನೋಡುತ್ತೇನೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಕುಂಟೆಯವರು ನನಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವರು. ನನ್ನ ವಯಸ್ಸು 47 ಇರಬಹುದು; ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ನನಗಿಂತ ಎರಡು ವರ್ಷ ಚಿಕ್ಕವರು, ಅವರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು ತದೆ. ನನ್ನ ಕೊಠಳಿಗೆ ಈ ಗೌರವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒಂದು ಧೈರ್ಯದಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವರ್ಷ ತಡೆಯಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಥವಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜರು ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಯಸ್ಸಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು.

ಆ ಮಾತಿರಲ; ನಾನು ಈ ಹೊತ್ತು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡಿದರೂ ತೀರದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು, ಅದರಂತೆಯೇ ಶ್ರೀಗಳಾದ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅವರಿಗೂ, ಅಣ್ಣಾರಾಮ್ ಗಣಮುಖಿಯವರಿಗೂ, ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರಿಗೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ನೂತನಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ; ಸ್ಪೀಕರ್ ಯಾರಾದರೂ ಆಗಬಹುದಲ್ಲವೇ ಎಂದೊಮ್ಮೆ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿರಬೇಕಾದ್ದೇನಿದೆ! ಯಾರಾದರೂ ಸರಿಯೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಾದರೂ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಕೆಟ್ಟವರಾದರೂ ಕೆಲಸ ಜರುಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಯಾದರೂ ಏನು! ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಹುದು—ಯಾರು ಗಟ್ಟಿಗಾಗಿರುತ್ತಾರೋ, ಯಾರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣತೆಯಿದೆಯೋ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಪೀಕರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು; ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವುಂಟೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಸ್ಪೀಕರ್ ಆಗಬೇಕಾದವರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಗುಣಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ (1) ನಿರ್ಭಯತೆ, (2) ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತತ್ವ; (3) ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ (Quick perception) (4) Quick decision ಮತ್ತು (5) ತಾಳ್ಮೆ. ಈ ಐದು ಗುಣಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಪೀಕರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ನಾನು ಯಾವಾಗ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸ್ಪೀಕರಾದೆನೋ, ಆಗಿನ ಅನುಭವ ನನಗೆ ಇವೊತ್ತಿಗೂ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣ ನನಗೇನು ಗ್ರಹ ಹತ್ತಿದೆಯೋ ಎನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು ನನಗೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವರು! ಅಲ್ಲದೆ ಅನುಭವದಿಂದಾಗಿ ನನಗಿಗಿಂತ ಯಾರೇ ಇರಲಿ ನಿರ್ಭಯದಿಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಯಾರ ಅಂಜಿಕೆಯಾದರೂ ಏಕೆ? ಚಿಕ್ಕಿಬರಿ ಬೆಂಚಿನವರ ಅಂಜಿಕೆಯಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನೇನಾದರೂ ತಪ್ಪು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಪಾಪ, ಎಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ; ಒಳ್ಳೆಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಪ್ರೀತಿಯೇ ಟೀ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಭಯ ಪಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೆಯ ಗುಣ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತತ್ವ ಸ್ಪೀಕರಲ್ಲಿ ಬೇಕೇಬೇಕು. ನಾನು ಆ ರೀತಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿರಲೆಕ್ಕೆ ಸರ್ವದಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ನನ್ನದು ಸರಿಯಾದ decision ಆಗದೆ ಇದ್ದರೂ ಈ ಕಡೆಯವರೂ ಕ್ಷಮೆಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ; ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಚಿಕ್ಕವನು. ಇನ್ನು ಸ್ಪೀಕರಿಗೆ ತೀವ್ರಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿಯಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆನೋ ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಏನೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಂದಿರಲಿ, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬೇಗನೆ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದರೆ ಅಂಥವನನ್ನು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸಿರಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರ ನೆನಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು Panel of Chairmen ನಲ್ಲಿದ್ದವರಾಗಿ ನಾನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮನವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿಯೇನೋ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಮೂರನೆಯಬಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ, ಅವರು “ನನಗೆ ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, boring ನ್ನು ನಾನು ತಡೆಯಲಾರೆ” ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ನಾನೇನೋ ಅವರಿಗೆ ‘ಹಾಗೆ ಮಾಡಕೂಡದು, ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೇಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಈ ರೀತಿ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಅಮೇಲಿನ ನಮ್ಮ ಮರಾಠಿ ಸದಸ್ಯರು, ತಾವು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿ ಎಂದ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಆತ್ಮಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿಗೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಅದು ಸೇರಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಧನರೂ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಒಂದು ಚೀಫ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡುವ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಮರಾಠಿ ಭಾಷಿಗರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಸಿದುವು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಮರಾಠಿ ರಿಪೋರ್ಟರೊಬ್ಬರು ಬೇರೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮರಾಠಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಅವರು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ; ಹಾಗೂ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೋ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೋ ತಾವು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೇನೋ ನಾನು ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ 5 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದೆ. ಆಗೇನೋ ಅಷ್ಟು ಬಂಡಿತವಾದ (strict) ಆಗಿರದೆ, ‘ಹೋಗಲಿ’ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಹುಶಃ ಇತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ಸಲಕಿಂತ ಇನ್ನೂ strict ಆಗಿರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ನಾನು strict ಆದರೆ, ಏಕೆ strict ಆಗಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು appreciate ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪುನಃ ನನ್ನ ಅಭಿವಂದನೆಗಳನ್ನು ತಮಗಿಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಅನುಜ್ಞೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಸಭೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

*The House adjourned at Twenty Minutes past Five of the Clock.*